

””

Г

Простий чинник година для педагогів

Б У Л І Н Г

Г

БУЛІНГ

У НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ:
ЩО ЦЕ ТАКЕ І ЯК З НИМ
БОРОТИСЯ

БУЛІНГ — ЦЕ ЦЬКУВАННЯ

ОДНІЄЇ ДИТИНИ ІНШОЮ, АГРЕСИВНЕ
ПЕРЕСЛІДУВАННЯ, ЯКЕ ДОСИТЬ ЧАСТО
ПОШИРЕНЕ У НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

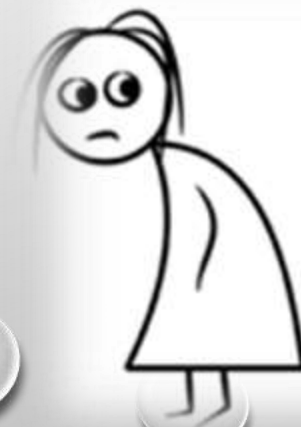
ЧОМУ ПОЧИНАЄТЬСЯ БУЛІНГ?

Випадки насильства серед учнів завжди були частиною закладу освіти, однак зараз вони стають дедалі помітнішими. Початок цьому дає такий собі рекет щодо молодших учнів, коли, наприклад, старші - відбирають у них мобільні телефони. Також серед дітей підліткового віку поширені плітки, принизливі жарти та бойкоти.

**ЗА СЛОВАМИ ПСИХОЛОГІВ, ЦЬКУВАННЯ ЗАВЖДИ
ПОЧИНАЄ ОДНА ЛЮДИНА ДЛЯ ТОГО, АБИ ЗАТВЕРДИТИ
СВІЙ АВТОРИТЕТ, РОЗВАЖИТИСЯ АБО ОТРИМАТИ
ЯКУСЬ ВИГОДУ.**

Решта дітей, спостерігаючи за діями булера, або їх ігнорують, або обурюються та намагаються втрутитися. Але бачачи, що жертва не чинить опір, а педагог їхню ініціативу не підтримує, діти відчувають безпорадність і їхній настрій може змінитися – від співчуття жертві - до роздратування і байдужості.

Чи конфлікт є те ж саме, що і булінг?

Конфлікт виникає, коли між двома чи кількома особами існує незгода, розбіжність думок або різні погляди.

При конфлікті кожна особа вільно висловлює свої погляди і дисбалансу сил немає. Кожна особа відчуває, що може вільно заявити свою точку зору.

Конфлікт стає булінгом, лише коли він повторюється знову і знову, і існує дисбаланс сил. З часом може з'явитися схема поведінки, за якої особа, що поводить себе агресивно у конфлікті загострює конфлікт. Особа, на яку спрямована агресія, може почуватися все менше здатною висловити свою думку і все більше відчувати себе безсилою, безпорадною. Саме тоді негативний конфлікт може перейти у булінг.

ОСНОВНІ ОЗНАКИ БУЛІНГУ І ТАК ЗВАНОГО МОБІНГУ ЦЕ:

- НЕРІВНІСТЬ СИЛ АГРЕСОРА І ЖЕРТВИ;**
- ПОВТОРЮВАНІСТЬ НАСИЛЬСТВА;**
- ГОСТРА ЕМОЦІЙНА РЕАКЦІЯ ЖЕРТВИ.**

Типи булінгу та його форми

- **Фізичний** – завдання ударів, штовхання, пошкодження або крадіжка власності;
- **Психологічний** – розповсюдження пліток або чуток;
- **Усна (словесна) форма** – обзивання, глузування або висловлювання;
- **Письмова форма** – написання записок або знаків, що є образливими;
- **Електронна (загальновідома як кібербулінг) форма** – розповсюдження чуток та образливих коментарів з використанням електронної пошти, мобільних телефонів і сайтів соціальних мереж.

Найчастіше цькування відбувається у закладах освіти, де діти апатичні і розчаровані, а їхня потреба у визнанні та розумінні не задоволена. Там, де образа честі людини вважається порушенням більшим, ніж вандалізм, булінг виникає дуже рідко і скоріше є винятком з правил.

ГУЧНІ ВИПАДКИ НАСИЛЬСТВА

Одним з найяскравіших прикладів булінгу стало побиття дівчатками-підлітками двох своїх ровесниць. Інші підлітки, які стояли поруч, ніяк не втручалися у конфлікт, а навпаки підбивали школярок і знімали все на відео. Дівчаток врятувало тільки те, що пенсіонерка побачила це у вікно свого будинку та викликала поліцію.

В Івано-Франківській школі номер 13 побити хулігани за те, що він колись заступився за свого сусіда. Його заманили у двір школи, де взяли в кільце і побити, використовуючи кастет. У цьому випадку хулігани не побоялися навіть батька хлопчика, який намагався сам розібратися з ними. Підлітки накинулися на чоловіка і почали його бити. Батька врятували патрульні, які проїжджали поруч.

Ще в одній школі Івано-Франківська семикласники побили іншого учня і зняли все це на відео, а після виклали в мережу Інтернет. Ніхто з людей, які проходили поруч не спробували допомогти хлопчикові, якого били в живіт руками і ногами.

В Одеській області через подібні знущання помер 15-річний хлопець. Причина смерті – травма живота, яку він отримав у закладі освіти під час перерви.

Типові риси здобувачів освіти, схильних ставати булерами

- **ВОНИ** відчують сильну потребу панувати й підпорядковувати собі інших учнів, переслідуючи власні цілі;
- **ВОНИ** імпульсивні й легко шаленіють;
- **ВОНИ** часто зухвалі та агресивні в ставленні до дорослих (*передусім батьків і педагогів*);
- **ВОНИ** не виявляють співчуття до своїх жертв;
- якщо це хлопчики, **ВОНИ** зазвичай фізично сильніші за інших.

Типові жертви булінгу мають свої характерні риси:

- **ВОНИ** полохливі, вразливі, замкнуті й сором'язливі;
- **ВОНИ** часто тривожні, невпевнені в собі, нещасній мають низьку самоповагу;
- **ВОНИ** схильні до депресії й частіше за своїх ровесників думають про самогубство;
- **ВОНИ** часто не мають жодного близького друга та успішніше спілкуються з дорослими, ніж із однолітками;
- якщо це хлопчики, **ВОНИ** можуть бути фізично слабшими за своїх ровесників.

ЖЕРТВИ ТА БУЛЕРИ

Жертвою цькування може стати будь-яка дитина, не дивлячись на те, якою б сильною або здібною вона не була б. Однак найчастіше жертвами стають ті, хто найбільше виділяється (*дивно одягнений, дивно поводитьься, неохайний*). Також, потенційними жертвами можуть стати ті, хто швидко втрачає самоконтроль, легко піддається емоціям.

Булерами ж найчастіше стають ті, хто росте без заборон та авторитету батьків, але в той же час їм не вистачає уваги і поваги дорослих. У більшості таких дітей – яскраво виражені нарцисові риси характеру. Їм весь час доводиться самостверджуватися за рахунок інших людей, доводити власну перевагу.

За останні кілька місяців близько 67% дітей в Україні віком від 11 до 17 років стикалися з проблемою цькування. 48% з них нікому про це не розповідали.

Іноді це може довести дитину до думок про самогубство, і якщо вона не хоче розмовляти з близькими людьми, то краще за все звернутися на національну гарячу лінію

(ТЕЛЕФОН – 0-800-500-225)

ЛІНГ і як з
сь?

ЩО РОБИТИ?

Дітям не варто намагатися вирішити ситуацію самотужки, адже з булером не завжди можна порозумітися. Краще звернутися до батьків, педагогів або старших, яким дитина довіряє.

У разі, якщо над дитиною знущаються, ви, повинні сказати батькам про це і переконувати їх, щоб були уважними до дітей, вислуховували скарги дитини і ставилися до цього серйозно, а не просто відмахувалися словами - дай здачі. Завдяки підтримці дорослих, дітям легше переживати проблеми у закладі освіти.

У найкритичнішій ситуації варто залучити поліцейських і навіть подумати про зміну місця навчання.

Педагогам потрібно не показувати свою фізичну перевагу, а поговорити з булером. Крім того, за витівками булера не можна спостерігати (*він тільки цього й чекає*), адже йому потрібні глядачі для того, щоб максимально проявити демонстративну поведінку.

Однак варто пам'ятати, що не можна закривати очі навіть на найменший прояв цькування, адже розібратися з ситуацією можна лише спільними зусиллями і тільки, якщо вчасно звернути на неї увагу.

**При вітівках на уроці
можна спробувати
відволіктися від заняття і
зосередити увагу на
булері, спробувати
залучити його до
освітнього процесу.**

Що потрібно говорити дітям, які стали жертвою булінгу

Дітей потрібно учити:

- зберігати спокій;
- звернутися до психолога або розказати про це дорослому, якому довіряє:
 - *батькам;*
 - *класному керівнику;*
 - *майстру в/н;*
 - *викладачу;*
 - *заступнику директора;*
 - *директору;*

**СТОП
БУЛІНГУ!**

Національна дитяча "гаряча" лінія

0 800 500 225

(безкоштовно зі стаціонарних)

116111

*(безкоштовно з мобільних, оператори Kyivstar,
lifecell та з 15 червня Vodafone)*

Національна "гаряча" лінія

з попередження домашнього насильства, торгівлі
людьми та ґендерної дискримінації

 116 123

(з мобільних)

 0 800 500 335

(зі стаціонарних та мобільних)

**БЕЗКОШТОВНО. АНОНІМНО. ЦІЛОДОБОВО.
КОНФІДЕНЦІЙНО**

STOP BULLYING

A woman with long dark hair is shown from the chest up, wearing a black top. Her right hand is raised, palm facing forward, in a clear 'stop' gesture. The background is a plain, light-colored wall.

Скажи разом

з нами

«Ні!»

булінгу!

ЗАКОН УКРАЇНИ

STOP BULLYING

**ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН
ДО ДЕЯКИХ ЗАКОНОДАВЧИХ
АКТІВ УКРАЇНИ ЩОДО ПРОТИДІЇ
БУЛІНГУ (цькуванню)**

№ 2657-VIII від 18.12.2018

БУЛІНГ (цькування) учасника освітнього процесу
ТЯГНЕ ЗА СОБОЮ НАКЛАДЕННЯ ШТРАФУ ВІД

П'ЯТДЕСЯТИ до **СТА**

НЕОПОДАТКОВУВАНИХ МІНІМУМІВ ДОХОДІВ ГРОМАДЯН.

це від **850** до **1700** гривень

АБО ГРОМАДСЬКІ РОБОТИ НА СТРОК ВІД

ДВАДЦЯТИ до **СОРОКА ГОДИН.**

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене групою осіб або повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, -

ТЯГНЕ ЗА СОБОЮ НАКЛАДЕННЯ ШТРАФУ ВІД

СТА до **ДВОХСОТ**

НЕОПОДАТКОВУВАНИХ МІНІМУМІВ ДОХОДІВ ГРОМАДЯН.

це від **1700** до **3400** гривень

АБО ГРОМАДСЬКІ РОБОТИ НА СТРОК ВІД

СОРОКА до **ШІСТДЕСЯТИ ГОДИН.**

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене малолітніми або неповнолітніми особами віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, - тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють,

від **П'ЯТДЕСЯТИ** до **СТА**

НЕОПОДАТКОВУВАНИХ МІНІМУМІВ ДОХОДІВ ГРОМАДЯН.

це від **850** до **1700** гривень

АБО ГРОМАДСЬКІ РОБОТИ НА СТРОК ВІД

ДВАДЦЯТИ до **СОРОКА** годин.

Діяння, передбачене частиною другою цієї статті, вчинене малолітньою або неповнолітньою особою віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, - тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють,

від **СТА** до **ДВОХСОТ**

НЕОПОДАТКОВУВАНИХ МІНІМУМІВ ДОХОДІВ ГРОМАДЯН.

це від **1700** до **3400** гривень

АБО ГРОМАДСЬКІ РОБОТИ НА СТРОК

від **СОРОКА** до **ШІСТДЕСЯТИ** годин.

Неповідомлення керівником закладу освіти уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки булінгу (цькування) учасника освітнього процесу - тягне за собою накладення штрафу

від **п'ятдесяти** до **ста** неоподатковуваних мінімумів **(850 - 1700 грн.)** доходів громадян або виправні роботи на строк до **одного місяця** з відрахуванням до **двадцяти** **процентів заробітку**";

ЯК ПРИТЯГУВАТИМУТЬ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ?

- після того, як повідомлення про вчинення булінгу надійшло до органів правопорядку, підрозділи поліції у справах неповнолітніх складають протокол про вчинення адміністративного правопорушення.
- після цього справа передається на розгляд до відповідного суду або судді за місцем вчинення правопорушення.
- судді районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів розглядають справи про адміністративні правопорушення та призначають вид і розмір покарання.

Строк розгляду справи судом – **15** днів з дня отримання ним протоколу про адміністративне правопорушення та матеріалів справи.

- доказами у справах про факти цькування можуть бути:
- пояснення особи, яку притягують до відповідальності,
- пояснення потерпілого та свідків,
- висновок експерта (якщо в результаті вчинення правопорушення була завдана фізична чи психологічна шкода),
- речові докази у вигляді зіпсованих особистих речей постраждалого,
- письмові документи,
- матеріали листування, в тому числі – переписки в соціальних мережах, відео-матеріали, на яких зафіксовано процес цькування.

Примітка: Притягнення до адміністративної відповідальності за вчинення булінгу (цькування) без рішення суду неможливе.

STOP BULLYING

STOP BULLYING

STOP BULLYING

Я

МАЮ ПРАВО

БУТИ СОБОЮ!

